

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.—
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 34.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 12. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Spodnještajerski Slovenci!

„Narodna stranka“ sklicuje prihodnjo ne-
deljo **dne 13. februarja** več shodov, na ka-
terih bomo javno odločno protestirali proti na-
silstvu in krivičnosti nemškonacionalne večine v
štajerskem deželnem zboru. — Povedali bomo
Nemcem, da so oni zakrivili sedanje slabo gospo-
darsko stanje dežele, in da je njihova trmogla-
vost in prevzetnost, ki noče nam Slovincem dovo-
liti najmanjših narodnih pravic, kriva, da ne more
deželni zbor redno delovati. — Slovenci, povejte
javno na shodih, da se strinjate s svojim poli-
tičnim vodstvom glede vstrajnega in odločnega
odpora proti nemškonacionalni večini v dežel-
nem zboru! Za jutri so določeni sledeči shodi:

1. V Celju ob pol 11. uri dop. v gostilniških
prestorih Narodnega doma. Govori dež. poslanec
dr. Kukovec.

2. V Trbovljah ob 3. uri pop. pri Kuken-
bergu (poleg cerkve). Govori dež. posl. dr. Ku-
kovec.

3. V Kaplji pri Vranskem ob 3. uri pop. pri
„Pihelbirtn“. Govori drž. posl. Fr. Roblek.

4. V Grobelnem pri Vugi ob 3. uri pop.

5. Pri Sv. Barbari v Halozah ob pol 9. uri
zj. pri Korenjaku.

6. V Vuzenici ob pol 9. uri dop. v Mravljja-
kovi gostilni.

7. V Trnovljah pri Celju ob 3. uri pop. v go-
stilni pri Ložnarju (gospa Pilihi).

8. V Šmartnem pri Slovenjgradcu ob 4. uri
pop. v Kacovi restavraciji.

9. V Župelevcih ob 3. uri pop. pri Mišku
Janežiču.

10. V Žetalah ob pol 9. uri zjutraj pri M.
Berlisgu.

11. V Rogatcu ob 3. uri pop. pri M. Butolenu.

12. V Središču ob 3. uri pop. pri Zidariču.

Somišljeniki, skrbite za to, da bodo shodi
veličastne manifestacije proti nemškim krivi-
cam nad slovenskim narodom!

Izvrševalni odbor Narodne stranke v Celju.

Nemška obstrukcija v Pragi in slovenska v Gradcu.

Dunajska »N. F. Presse« primerja nemško ob-
strukcijo v Pragi s slovensko v Gradcu. Primerja
seveda tako, da ostanemo mi štajerski Slovenci v
krivici. Med drugim trdi, da plačujejo Nemci na Če-
škem 50% vseh davkov, mi Slovenci na Štajerskem
toliko kakor nobenih. Bi bili naši davkoplačevalci
prav hvaležni nemški večini, ako bi se jim tako pri-
zanašalo s plačili; pod tem pogojem bi tudi prav
radi prepustili Nemcem slavo, da vse plačujejo —
saj od svojih davkov deželi imamo Slovenci čudo-
vito malo! Svojo prosveto smo štajerski Slovenci
po mnenju židovske tetke na Dunaju prav vso
ukradli od Nemcev; čudno je samo, da trdi isti list
na drugem mestu, da je prav nič nimamo! No, kar
se kulture in splošne ljudske izobrazbe tiče, smo
gotovo za najmanj 50% nad Nemci, kar se tiče nam-
reč kmečkega ljudstva. Naše ljudskoizobraževalne
organizacije in sčitanost našega ljudstva lahko
služi nemškim Mihlom za koristen zgled. Kdo bi se
tudi nadalje ukvarjal z nemško tendenciozno sta-
tistiko in primerjanjem, ki stremi samo za spremi-
njanjem resničnih razmer! Dogodki v Gradcu so za-
raditega nad vse zanimivi, ker kažejo, kako brutal-
no ravna Nemci z manjšinami tam, kjer imajo pre-
moč. Nemška manjšina v Pragi pa direktno zahteva,
da bi ona gospodarila v češkem dež. zboru, ne pa
večina! Slovenci štejemo na Štajerskem najmanj
35% vsega prebivalstva, imamo pa komaj 15% po-
slancev; Nemcev je na Češkem 37%, imajo pa 42%
poslancev. Nemščina je v češkem deželnem zboru
popolnoma enakovredna s češčino; vsa poročila in
razprave so dvojezične. Kako pa je v štajerskem
deželnem zboru, to smo tekom jesenskega in zim-
skega zasedanja imeli stokrat priliko pibiti. — Ako
kdo samo spregovori slovenski v deželnem zboru,
je že vse po koncu; kakšni viharji so bili jeseni zaradi
slovenskih interpelacij! Pred leti so nemški poslanci
celo zapustili zbornico, ko je dr. Hrašovec čital
slov. interpelacijo... zato ker dež. aktuarji nočejo
principijelno tega storiti. Imamo namestnika dež.
glavarja — a samo poimenu in zato, da si ga lahko
naslikamo; v resnici ne izvršuje ta namestnik nobe-
nega posla, nikoli ne predseduje in sploh nič ne
dela, ker Nemci tega ne pripuste. Attems je raje
zadnjič 14 ur vzdržal na svojem stolu. Kakšen špek-
takel bi nastal na Češkem, ako bi večina kak pred-
log a limine zavrnila! Kratkotamo, primerjanje »N.
F. Presse« stoji na zelo slabih nogah. Mi imamo le
povod, da znova izrazimo svojo zadovoljnost, da je
od tega primerjanja sploh došlo. Pomenja to velik
uspeh za nas, kar priznavajo z našim dnevnikom
tudi »Nar. Listi«.

Problem notranje kolonizacije na slovanskem jugu.

Po naših cerkvah se čita sedaj pastirski list
mariborskega škofa o izseljenškem vprašanju.
Stvar se v njem obravnava z nраво-verskega
stališča. Ali ob tej priliki sem se spomnil na lepo
razpravo srbskega politika dr. Nedeljkoviča o
„problemu notranje kolonizacije na slovanskem
jugu“. Evo vam je:

Jugoslovanski narodi v avstro-ogrski monar-
hiji preživljajo veliko narodno in gospodarsko
krizo. Pod pritiskom velike socijalne in politične
bede zapuščajo tisoči in zopet tisoči rodno grudo
ter gredo v daleki, tuji svet za skorjico kruha.
Izseljeniško vprašanje se je mahoma razvilo v
zelo resno in po ureditvi ali rešitvi kričečo za-
devo. Z njim je namreč v zvezi to le vprašanje:
Kdo bode zasedel zapuščeno zemljo? Pri rešenju
tega problema bomo hude boje z navalom Nem-
cev in Madžarov, tega „državo ohranjujočega ele-
menta“. Država si želi kompaktne mase na slo-
vanskem jugu počasi zrušiti z naseljevanjem Nem-
cev in Madžarov, da dobi zaslonbo za svojo po-
litiko. Zatorej ne bo odveč tem zadevam posvetiti
vso pozornost.

Avstro-ogrska je sploh država, iz katere se
seli največ ljudi v svet. L. 1907. se je izselilo
338.452, l. 1908. 168.309 ljudi, ponajveč onstran
velike luže. To so grozne številke, ki jih ne do-
seže nobena evropska država, še Italija in Ru-
sija niti zdaleka ne. Kako je izseljevanje pri nas
narastlo, je razvidno iz tega, da se je l. 1870.
izselilo v Ameriko komaj 4.425 oseb; l. 1888. že
17.267, l. 1890. pa 56.199. Od l. 1899. do 1908.
se je izselilo samo iz Hrvatske in Slavonije po
uradnih izkazih 225 tisoč oseb, torej 9% vsega
prebivalstva (ali polovica spodnještajerskih Slo-
vencev po zadnjem ljudskem štetju.) Po uradnih
amerikanskih izkazih se izseli iz Hrvatske in Sla-
vonije v Ameriko na leto povprečno 40 tisoč
ljudi, a iz vseh hrvatsko-srbskih zemelj 60 tisoč.
Skupno število hrvatskih podanikov v Ameriki
ntegne sedaj znašati pol milijona glav.

Danas se je vsaj že doseglo nekaj, da se ubla-
žijo škodljive posledice izseljevanja in da se zbi-
jejo iz njega vsaj neke koristi za domovino. Iz-

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca
priobčila Ljudmila Novakova.
Konec.

Ko se je vozil leta 1848 češki politik in žurnalst
Karel Havlíček Borovský v Krakov, je objavil
svoja opazovanja o poljskih razmerah, o mišljenju
Poljakov, njih naziranju v slovanskih vprašanjih
in je pisal že takrat tako, kakor bi morebiti pisal
opazovalec dandanes — šestdeset let pozneje. Hav-
líček pravi, da že začenjajo Poljaki razumevati
nekoliko, kaj je to »slovanska vzajemnost«... Že l.
1848 so začenjali... in še dandanes niso kakor se
zdi bogve kako daleč preko začetkov. Krivo je
seveda največ njihovo plemstvo, ki nima dru-
gih opravkov, ko »premišljati« o poljski politiki,
ljudje, ki ne poznajo slovanskega življenja in ki se
boje tudi doma vsakega dela, Kadar se znebi poljsko
ljudstvo »plemenitih« zastopnikov, bo takoj boljše.
Zadnja leta se že kaže, da propada doslej nepre-
magljiva oblast šlahte ter da bo kmalu napočil dan,
ko bo pometel narod z ljudmi te vrste. Celo dru-
gačno stališče zavzemajo k Slovanstvu poljski de-
lavci vseh stanov, ki vedo, kaj je življenje in borba
za obstanek, ki vedo tudi, kaj je borba zahodnega
Slovanstva za obstanek proti neizmernemu pritisku
Nemstva, česar šlahta seveda ne more čutiti. Doslej
še večina poljske delegacije ni čutila ne dolžnosti,
ne potrebe premišljevati o usodi in borbi Slovencev

in Čehov ter sploh o nevarnosti, ki grozi manjšim
slovanskim narodom. V njej so še ljudje, ki ne pri-
znajo pojmu »Slovan« nikake vrednosti. Dose-
danje hladno stališče Poljakov proti Slovanom opravi-
čujejo Poljaki s svojo zgodovino. Od nekdanj so
bili samostojen narod, že nekdanj so si osnovali last-
no državo ter so polagoma napredovali v individu-
alni svoji kulturi. Na svojo zgodovino je ponosen
ves narod, tudi priprosti kmet ve, da je bil Poljak
nekdanj nekaj drugega kot dandanes, ko so mu raz-
trgali narodno telo na tri kose in sicer najbolj po za-
slugi »Slovanov«. — Razmere Poljakov k Rusom
bodo še dolgo krvaveča rana Slovanstva. Kako naj
postanejo Poljaki kar čez noč »slavjanofili«, ki ni-
majo od Slovanov sedaj še ničesar pričakovati, ko
zatiranje razvite poljske individualnosti? Svojo svo-
bodo ljubijo čez vse. Poljaki so prepričani, da mo-
rajo doseči z napredkom kulture svojo narodno svo-
bodo. Za svojo idejo, ki jo pobija nekulturno nasilje,
so žrtvovali Poljaki več nego Slovenci slutimo.
Nikjer pa ne nahajajo za svoje ideje in za svoje
žrtve pravega razuma, niti pri bližnjih Slovanih, ki
zahtevamo od Poljakov »vzajemnosti«.

Zdaj pa poslušajmo sodbo naših slovenskih
»mislecev« o Slovanstvu, kaj pravijo o Poljakihi! —
Povsod jih kritikujejo in se radi hudujejo nanje, o
njih lastnem življenju pa ne znajo ničesar.

Če hočemo biti pravični v svoji sodbi o Polja-
kih, potem nam je treba pred vsem, da jih razu-
memo, zakaj so vztrajali tako dolgo v sebi samih,
in stikov nam je treba iskati z njimi povsod. Dan-
danes se širi med Poljaki slovanska ideja z nepre-
magljivo močjo v vse stanove. Južni Slovani imamo
že v naprej vse simpatije Poljakov. Poljski narod

nam je naklonjen, v kolikor nas pozna, poljsko plem-
stvo pa, ki hodi po sebičnih političnih potih, bo
kmalu doigralo svojo žalostno neslovansko ulogo in
z njegovim propadom se nam odpira celo drugačna
perspektiva v bodočnost Slovanstva v Avstriji in v
bodočnost Slovanstva sploh.

Samo nekoliko dni še, potem pa bo konec voja-
škega leta. Često premišljujem, kako daleč sem
dospel v spoznavanju poljskega življenja, kako
sem dovršil lastno svojo nalogo tega leta. Dobro
čutim, da ni mogoče spoznati v tako kratki dobi niti
enega bitja, kako bi se torej osmelil k trditvi, da
vem sedaj, kdo so Poljaki, kako žive in kako govo-
re, zlasti jaz, ki sem tujec — vojak, ki imam toliko
raznovrstnih drobnih in velikih dolžnosti, zahtevajo-
čih zase popolne pozornosti. Poslušaj in opazuj
večno, gledaj in napenaj vse smisle, nazadnje pa si
lahko mirne vesti poveš, da si slišal in opazil pre-
malo...

V stotnjici nimamo v tej dobi skoro nobenega
opravila, nikake službe. Tovariši se pripravljajo
marljivo k častniškemu izpitu in Pridalek se je dol-
go upiral moji zahtevi, naj na proslavo svojega
godu pusti učenje vsaj en dan in me spremlja v me-
sto, kjer imava priliko, da dostojno počastiva sv.
Matevža, njegovega patrona.

Izpiti koncem prostovoljnega leta niso lahki,
toda preglavice ne morejo prizadevati, če ima člo-
vek poleg osnovnega znanja raznih predmetov vsaj
nekoliko namazan jezik. Samo jezik me je rešil ne-
izogibnega poraza v tehničnem predmetu. Vpraša-
si izbere listič ter prečita vprašanja. Na nesrečo po-
tegnem vprašanje »Mosti: gradnja, popravljanje,

eljenci ostanejo v zvezi med seboj in z domovino, čuvajo svojo narodnost, vračajo se k domačiji nazaj, ko si zaslužijo nekaj denarja itd. Največjo korist pa imamo od tega, da so dosegle kmetijske denarne zadruge in domače hranilnice to, da izseljenci nalagajo pri njih zaslužen denar. Poprej se je zaslužen denar zelo nacionalno potrosil in so imeli od njega jugoslovanski kraji kaj malo koristi, vkljub temu, da prihaja samo na Hrvatsko 60—80 milijonov prihranjenega denarja iz Amerike. Danes pa se ta denar že osredotočuje. Hrvatski denarni zavodi imajo na pr. okrog 200 milijonov hranilnih vlog, med katerimi je sila mnogo izseljenškega denarja. Srbija, ki je mnogo bogatejša ip. šteje tudi več prebivalcev, ima v svojih domačih zavodih naloženih komaj 35—40 milj. hranilnih vlog. (V tem oziru smo, kakor znano, tudi Slovenci zelo na dobrem. Op. ur.)

Toda vkljub vsemu temu je po soglasnem mnenju vseh poznavalcev razmer izseljevanje veliko zlo, katero prizadetim krajem mnogo več škoduje ko s prihranjenim denarjem koristi, in sicer v moralnem oziru pri z nazadovanjem gospodarskega, narodnega in socialnega življenja. Najusodnejša posledica pa je prihajanje tujih elementov v naše domače zemlje.

Da je to resnično lahko vidimo, da se poslužimo enega primera, iz rezultata poslednjega ljudskega štetja v Bosni in Hercegovini (l. 1895). — Po uradnih podatkih je znašalo število prebivalstva skupno 1.568.092, od katerih je bilo 42.358 ogrskih, 24.081 avstrijskih in 4.472 inozemskih podanikov. V Hrvatski in Slavoniji je procent neslovanskega prebivalstva še mnogo višji (20%). In kaj pomeni to število tujcev pri nas, nam jako lepo opiše dr. Dušan Vasiljevič v svoji knjigi o Bosni in Hercegovini (str. 35): Kulturne in gospodarske koristi nimata dežela in narod od teh tujcev skoro nikake. Manj brihtni so ko domači seljak nepristopni za domači svet. Kakor hitro so se malo udomačili in si nekoliko odpomogli, pa že prihajajo s političnimi zahtevami, ki kažejo v polni meri cilje in napadnost njihovega plemena. Tako so se obrnili takoj po aneksiji na nemške poslance v avstrijskem državnem zboru, da se jim zagotovi v bodočem saboru — 6 mandatov, da se prepove cirilica, da se jim uredi posebne nemške občine z nemškim uradnim jezikom, da se jim dajo državni gozdi in pašniki na razpolago itd.

Država v največjem obsegu protežira naseljevanje tujcev. Najprej s tem, da deli naseljenecem državno in občinsko zemljišče. Do konca leta 1905. se je razdelilo 1815 rodbinam iz Nemčije 21.892 ha zemlje ob Savi in Drini, torej v najrodovitejših bosanskih krajih. Iz sigurnih virov se nam zadržuje, da se je dajalo zemljo priseljenim tujcem takoj v last. A s tem še ni bilo dovolj: dalo se jim je tudi les, semena, gotov denar, brezobrestna posojila; odpuščali so se jim davki. Na ta način smo dobili kolonije Windhorst, Franz Josefsfeld, Rudolphstal in še druge z več tisoč prebivalci.

Država je nadalje začela protežirati gotove

denarne zavode, kateri so pod pretvezo hipotekarnih poslov sami pridno delali na notranji kolonizaciji. Poleg „priv. dež. banke za Bosno in Hercegovino“, ki je bila osnovana leta 1895. z 8 milijoni kron avstrijskega kapitala, se je osnovala minulo leto „Agrarna banka za Bosno in Hercegovino“; obe bodeta sedaj s tem večjo intenzivnostjo delali na doseljevanje tujcev. Da bi pa preprečila izseljevanje domačih elementov, za to ne stori država prav ničesar.

Ako smo torej na kratko pregledali značaj in pomen izseljevanja iz jugoslovanskih zemelj, potem moramo priti do zaključka, da se moramo z vsemi silami lotiti izseljenškega vprašanja in premišljevali, kako bi odvrnili njegove škodljive posledice. Na prvem mestu moramo skrbeti za to, da ostane zapuščenca zemlja v naših rokah in da se naselijo na njej zopet naši rojaki. Dolžnost je naših kmetijskih denarnih zadrug in denarnih zavodov, da se te naloge oprimejo. Začelo se je že tudi z delom potom bank. V Zagrebu imamo za notranjo kolonizacijo dve banki: „Hrvatsko-slavonsko deželno banko za parcelacijo in kolonizacijo“ ter srbsko „Prometno delniško društvo“. Obe imate po en milijon glavnice. Pa to je vse zelo malo in slabo. Ali se ne bi dalo koncentrirati izseljeniški kapital ter ga porabiti za te namene?

Naravno, za konečno rešenje izseljenškega vprašanja bode treba dalekosežnejših reform. Pred vsem rešenje kmetijskega in obrtniškega vprašanja. Boda našega kmetijstva in malega obrtništva tira predvsem ljudi v tujino. Pametne in zdrave reforme pri enem in drugem bodo v najzdatnejši meri omejevale izseljevanje na tuje. Zaradi tega morajo priti gospodarska vprašanja na celem Slovanskem jugu v ospredje — ravno tako kakor politična. V tem smislu se začena že na Hrvatskem preobrat in upati je, da bode vedno boljše. Najprej vsakdanjega kruha — potem še le vse drugo!

Politična kronika.

d K političnemu položaju: Kršč. soc. listi poročajo, da bode **državni zbor sklican** še le 24. febr. Konečni rok bode še le določil prihodnji ministerski svet. Zanimivi so **glasovi o preosnovi ministerstva**. V pondeljek se posvetuje na Dunaju parlamentarna komisija kršč. soc. zveze z baronom Bienenrothom. „Vsa poročila“, pravijo dunajska kršč. soc. glasila, „o kakem vplivanju kršč. socialcev na bodočo preosnovo kabineta so neresnična. Še le po konferenci z Bienenrothom bodo storili kršč. soc. odločilne skiepe.“ Kakor smo poročali, se je namreč govorilo, da so nemški krščanski socialci za jugoslov. ministra. — Posl. dr. **Chiari** se je izrazil o preosnovi ministerstva v bistvenem sledeče: „Ker ni imelo zasedanje češkega deželnega zbora nobenega rezultata in so slovanski poslanci v Gradcu razbili deželni zbor, ker so nadalje slovanske stranke izjavile, da Slovanska jednota v bodočem zasedanju državnega zbora ne

bode spremenila svojega (opozicijskega) stališča, potem odpadejo se vse predpogoji za rekonstrukcijo kabineta. Kar se tiče oddaje portfelja češkega ministra rojaka, je ta odvisna le od Čehov samih. Parlamentarna vlada bi imela le ta smisel, da bi se velike stranke v zbornici pritegnile k rešitvi gotovih nalog s tem, da bi te odposlale svoje zaupnike v ministerstvo. Iste stranke bi pa morale prevzeti tudi nalogo, da se bodo potem tudi zares zavzele za vladne predloge, drugače nima parlamentarna vlada nobenega smisla.“ Zdi se nam, da so Nemci in na Češkem in na Štajerskem delali težave samo zategadelj, da bi še držali svojega ljubega Schreinerja in Hohenburgerja na krmilu ter se izognili rekonstrukciji. — **Proti jugoslovanskemu ministru** se oglašajo sedaj tudi nemško-češki poslanci in sicer zaradi solidarnosti z alpinskimi renegati.

d Vendarle „velika“ preosnova ministerstva? Koresp. „Centrum“ poroča: Vsa znamenja kažejo, da se bode baron Bienenroth tekom konferenc prihodnji teden vendarle odločil za temeljito preosnovo ministerstva. Kaka bo ta preosnova, o tem še danes ni nič veliko znanega. Gotovo je le, da bodo konference glede delovnega programa pokazale potrebo temeljite preosnove; te ne bode zahtevala samo Slovanska jednota, temveč tudi poljski klub. Ni izključeno, da se bode o tem posvetoval že jutrišnji (12. febr.) ministerski svet.

d Osrednji odbor „Hrvatske ljudske napredne stranke“ je imel včeraj v Zagrebu sejo o političnem položaju. Odobrava korake, ki jih je storila hrvatsko-srbska koalicija za vzpostavitev normalnih odnosov na Hrvatskem; smatra dejstvo, da se je koalicija sporazumela s predstavitelji današnje hrvatske vlade, da izvede deželo iz popolne anarhije, v katero je prišla pod prejšnjim režimom, za diktat patriotske potrebe; pozdravlja svoje poslance, naj izrabijo vsako priložnost, da se obljubljene ustavne reforme čimprej izvedejo, da se osnuje upravno sodišče, da se odpravijo absolutistični patenti, da se razširi mestna avtonomija, v prvi vrsti pa da se volilna reforma takoj in v čim najbolj demokratski in duhu stranke najbližji formi izvede.

d Slovanska posvetovanja v Petrogradu. Bilježimo danes ruski glas o teh posvetovanjih. — „Novoje Vremja“ pravi: V naši državi je slovanska stvar sedaj na mrtvi točki vkljub temu, da slovanska zavest v krogih ruske in poljske inteligence neprestano narašča. Slovanska banka ni ustanovljena, program za slovansko razstavo ni določen; ustanovila se je vsled uspeha, ki ga je imela plavajoča razstava ruskih trgovcev na Črnem morju, ruskoslovanska trgovska zbornica. Društvo slovanske vzajemnosti v Petrogradu je zelo malo delovalo; posebno se je čutilo pomanjkanje enakega društva v Varšavi. Pravičnost zahteva, da pribijemo, da je ruska vlada upoštevala sklepe lanskega shoda v Petrogradu in izdala načrt za mestno in pokrajinsko avtonomijo kongresne Poljske. Zakonski načrt o izločitvi ruske Holmsčine je bil le logični preludij k zboljšanju položaja Poljakov v njihovi domovini. Ako

varovanje in razruševanje mostov. Pavle, zdaj pa te že imajo! — Predremal sem svoj čas predavanje o gradnji mostov v uri tehniškega pouka. Samo pet minut utegnem premišljati in ko jamem govoriti, si nisem še na jasnem, kaj bom povedal. A vendar govorim pogumno in krepko, da strmijo vsi člani komisije in navzoči tovariši — nad mojim znanjem. Ob besedah „Unterbalken, Oberbalken, Pfeiler, Querbalken, Deckbretter, Geländer“ si ustvarim briljanten odgovor, dobro vedoč, da je le malo teh izrazov pravih, — toda gospodje prikimavajo in to mi daja pogum. Ko nazadnje dodam, da polagajo graditelji iz strateških ozirov že v mirnih dobah dinamit v važne mostove, je „sehr gut! Abtreten!“ — Strokovni učitelj nadpomočnik Glowacki pa zamrmra za mojim hrbtom:

„Predrzen fant! Predrznost brez primera!“

Predsednik komisije pa je že zapisal „sehr gut“ in tega se seveda držimo.

Takoj po odbitem izpitu me pozove ukaz k polkovnikovemu raportu. „Aha, Poljanec bo se dal aktivirati! menijo tovariši. Poljanec pa je imel seveda že pripravljen odgovor za gospoda polkovnika, češ, da se mu je zahotelo po civilnem svobodnem življenju...

Nič mi ne teži srca, ko jemljem slovo od predstojnikov. Razmerje k stotniku Batiniku se je že do konca leta popolnoma izpremenilo, da mi sedaj že lahko stisne prijateljsko roko ter me celo pogosti.

Pred vojašnico stoje že novi prostovoljci. Nič vas ne zavidam! — Veselo je odhajati od vojakov domu, radost, ki jo ni čutil nihče, kdor se ni ločil z vojašnico. Vso dolgo pot iz Krakova že čutim v sebi zadovoljnost, obhajajočo človeka, ki se ustavi

po celoletnem trudu med svojimi ljudmi v tihi slovanski vasi.

Dobro je, če ima mladenič za seboj toliko in toliko dni, v katerih je čutil na sebi pritisk in tlak. Globlje bo mislil v življenju, lažje bo se čuval pred lahkomišelnostjo, našel bo v sebi več podjetnosti in moči, več novih nad

...Tupatam si razprostem po mizi zemljevid krakovske okolice in si ogledujem vas za vasjo, grič za gričem. „Iz vsake brazde se dvigajo spomini kakor jate prepelice...“

Spremljala ste me, draga prijateljica, po trudapolni poti po neznanih pokrajinah. Morebiti sem se pregrešil z dolgim pripovedovanjem, saj ste že trudna...

Mračni se že. Kako naglo je minil popoldan! Prijateljica, kam se ozirate tja v daljavo? Ali so to samo spomini, ali pa vidite daleč tam nekaj, tam, kjer poljublja zemlja nebo, nebo pa zemljo?...

Vrniva se!

Nos in solze.

Spisal Anton Novičan.

Šel je popotnik in potepuh, literat in negodnik, skratka človek, ki ima pri nas kljub svojemu zaničevanemu poklicu toliko častnih in milozvočnih priimkov, po beli cesarski cesti. — Ni žvižgal in ni popeval, kakor je navada popotnikov, temveč žalostno je povešal glavo in se je hudo držal. Kako mu je bilo pri srcu, ni znano, ve se le, da so mu po „bledem“ licu tekale zrnate

solze in s tem močno nadlegovale obilni nos, ki si je kljub vsem viharjem in raznim drugim nezgodam ohranil zdravo in trdno prvotno obliko. Nevoljno je irhal in nozdrve so se mu širile, mišice na vsaki strani so se mu napele, postavil se je solzam v bran in je dvakrat zaporedoma kihnil. Nekaj svetlih solzic je padlo na tla in izgnilo v žejnem cestnem prahu, druge so se pa začudeno ustavile na trepalnicah in prestrašene čakale, kaj se utegne zgoditi. Nos je malo zasopihal ter izpregovoril z votlim glasom.

Nihče naj se ne pohujšuje in naj ne stavi opazk o meglenem simbolizmu. Zakaj kdor veruje v zdravi razum naših literarnih kritikov, si tudi lahko privoščiti razvlečen pojem, ki ni cel in popoln, ampak je le nekaj „zapopadek“ tako od daleč. Na svetu se godi toliko čudnih reči. Vsi vemo, da se v krasni noči pogovarjajo voli, ki so precej neumna in počasna živina; da govorijo lipe in modrujejo stari hrasti; da se čolnarjem prikazujejo zapeljive morske deklice, da plešejo vile in da čarovnice na metli jahaje letijo na Gozdni, na Klek, ali kamorkoli; da strašijo povodni možje, divji hostniki in druga taka navlaka. In, ali se ni vozil Gogoljev nos v kočiji po nevskem prospektu, a naš nos, ki ni tako velik gospod in hodi peš, zakaj ne bi smel govoriti s solzami pošteno in odkrito besedo?

nazvalic temu poljski politični zastopniki mrmrajo zaradi posledic novoslovanskega gibanja in grozijo z izstopom iz vseslovanskega izvršev. odbora, kaže to, da so ti možje pričakovali okrepitve poljskega vpliva tam, kjer so Poljaki stoletja vladali nad Rusi in Litavci. Ako Poljaki premislijo, bodo uvideli, da je le v njihovem interesu, ako se čimdalje tesneje oklenejo slovanske stvari."

Drobne politične novice.

Odstavljeni nadškof Dvornik. Dunajski „Fremdenblatt“ dementira, da bi se nadškofa Dvornika za to odstavilo, ker se ni maral ukloniti papežu v zadevah glagolice, temveč za to, ker je bolan. — Čudno je, da niso pisali samo hrvaški listi v prvem smislu temveč tudi ugledni rimski dnevniki, na pr. „Giornale d' Italia."

Obisk bulgarskih poslancev v Carigradu bo izostal, ker so se razmere med Turčijo in Bulgarijo zopet poslabšale.

Hrvatski sabor bo sklican baje 21. tm. Za bodoče saborsko zasedanje vlada splošno zanimanje.

Sestanek vladarjev. „Daily Chronicle“ javlja, da se sestaneta angleški kralj Edward in ruski car začetkom poletja najbrž v finskem zalivu.

Dnevna kronika.

v Mož s cilindrom. Svetovna zgodovina tudi ni nenaklonjena malim šalim. Zdaj še sme celo pokrivati, s katerim se je peljal novi ogrski minister predsednik na avdijenco k cesarju, upati, da pride v zgodovino. In to je prišlo tako: ko je nekoč grof Štefan Tisza prosil za odpustitev kot ministerski predsednik in ko mu ta ni bila dovoljena, ker ni bilo nobenega, ki bi bil za naslednika sposoben, je rekel: „Šel bom na cesto in bom prijel prvega moža, ki nosi cilindar, da ga priporočim cesarju za ministra". Na to so vedno na Ogerskem rekali, če so rabili kakšnega ministra: „moža s cilindromiščejo". Sedaj je poredna historija hotela da so našli pač moža, a brez — cilindra. Ko se je pred tremi tedni grof Khuen-Hedervary peljal na dvor h kralju, da mu predloži ministersko listo, je zaklical že pri vratih: „He, gospod portir, kje je pa moj klobuk?" Bili so mu ga namreč poslali h klobučarju, ki ga še pa ni uravnal. Ker klobuka le ni bilo in ni bilo, je pa rekel dobrovoljni grof: „No ga bom pač pustil v predsobi". — Tako je Ogerska dobila ministra-predsednika a — brez klobuka.

v Nagrade ameriških odvetnikov so včasih naravnost ogromne. Izlasti veliki trusti honorirajo svoje pravne zastopnike sijajno; gotovo je, da ne dobi ni eden od onih dvanajstih odvetnikov, ki so v stalni službi pri Standard-Oil-Company, manj kakor pol milijona na leto. A to še niso vsi odvetniki, kajti ko so nedavno obravnavali pred drugo instanco, ali naj trust razpade, je bilo 21 zastopnikov navzočih. Vendar se pa odvetniki ne dajo radi vdinjati posameznim osebam in če je honorar tako sijajen. Tako je na pr. Samuel Untermyer odbil p. nudo, ko bi bil lahko zaslužil letno več stotisoč dolarjev. Jurist seveda, ki zasluži kar pri eni tožbi 700.000 dolarjev, ne čuti potrebe, gledati za življenjsko službo. To je dobil gospod Untermyer, da si tožba nitekla čez tri mesece. Sploh pa cenijo, da dobi on na leto 10 milijonov dolarjev, dasi je enega prošlih tednov zaslužil samo

500 dolarjev. Sodišče ga je namreč bilo postavilo zagovornikom neki revni italijanski morilki. Ko je bila ta oproščena — jej je takoj vročil onih 5 stotakov.

u „Siamski dvojčki." Neka romunska kmetica je povila dvojčka, ki gotovo vzameta slavo takozvanima siamskima dvojčkoma. — Otrok ima dve glavi, štiri roke in 4 noga. Do srede prsi stede posamezni teles, trup pa imata oba otroka skupen. Dvojčka imata samo eden želodec in edno samo spolovilo. Roke in noge so popolnoma simetrične. Ker je mati obolela so jih krmili umetno in sicer samo na ena usta, ker je želodec itak skupen. Župnik je krstil stvarce na imena Vasile in Jore, notar je pa bil previdnejši in je vpisal stvar samo kot enega otroka. Dosedaj še otroka živita.

d Belgija pred preobratom. V Belgiji se ni zvršila sprememba samo glede vladarja, ampak se v kratkem zvrši sprememba tudi glede vladnega sistema. 26 let je vladala klerikalna večina, ki pa se je vedno bolj krhala in ima danes še samo 8 glasov čez polovico. V klerikalni stranki sami so nastale razmere, ki vodijo k propadanju. Antimilitaristično gibanje med katoliškimi volilci prodira vedno bolj. Pri novih volitvah, ki se vrše letos, zmagajo gotovo liberalci, če jih bodo podpirali socialisti. In kakor poročamo na drugem mestu, je zborovanje belgijskih socialistov storilo sklep, da se opusti negativno stališče. Za ta sklep ste glasovali 202 skupini, proti samo 77. Dejstvo je danes, da se belgijska soc. dem. stranka že pripravlja na eventualnost kompromisa z liberalci pri volitvah. Poraz klerikalcev pri volitvah bo velikanskega pomena za bodoči razvoj države.

d O pivniku in kako so ga iznašli pripoveduje angleški „Weekly". Prvi pivni papir, ki je tako kmalu izpodrinil pesek, so pripravili v neki papirnici v grofiji Berkshire. Lenobi in brezbriznosti nekega delavca ima svet zahvaliti znamenito iznajdbo. Delavec je slučajno pozabil pridati surovi papirovi tvarini potrebno količino lima. Tvorničar je kar besnel in delavec je moral pri priči oditi. Potem je pa opazil gospodar, da ima neuspeli papir to lastnost, da vsesava tinto, ne da bi pisavo zamazal. Zviti trgovec je začel delati veliko reklamo in je izdeloval od onega dne samo pivni papir, s katerim se je obogatil.

d Prvi ženski kapitan. Vedno več poklicev, v katerih je bil mož dosedaj absoluten gospodar, si prilasčajo sedaj tudi žene. Imamo že ženske advokate, medicince, voznike, šoferje in celo aviatike, a česar še nismo videli, vidimo sedaj: V Ameriki je prva ženska napravila izpit za kapitana. Gospa Thomas Toote je imela pri izpitu iz matematike, astronomije, geografije in sorodnih predmetov več ovir kakor kdo drugi. Eksaminatorji so bili strožji kakor pri drugih kandidatih, ali gospa Foote je napravila izpit in sedaj ima pravico, voditi ladje po dolgih vožnjah. Njeno sposobnost bode še pa le mogoče videti v sezoni, ko se bodo vozile zopet jahte po ameriških jezerih. Ona bo zapovedovala ladji nekega milijarderja, njen mož bo pa nadzoroval stroj.

z Lourdes kot vir dohodkov. Po neki ravno kar obelodanjeni katoliški statistiki je obiskalo zadnjih deset let Lourdes 3049 zdravnikov in 53.958 bolnikov na 2866 romanjih. Samo lansko leto je šlo v Lourdes 605 železniških vlakov z 10.000 bolniki. Kopali so se bolniki v čudodelni vodi 131.261 krat in 5646 strežnikov je nudilo bolnikom brezplačno pomoč. Užittine je dobil mestni urad od romarjev 135.000 frankov. Pošta je prodala vrednot za 110.000 frankov več kakor prošlo leto. Železnica je imela od romarjev to leto 26.729.425 frankov dohodkov. Zadnje leto je prineslo 2 in pol milijona romarjev 50 do 60 milj. na Francosko. Da Francija, neverna, brezbožna in najstarejša hči Cerkev ne zapre lurske jame,

je umljivo, ker bi sicer ostal zvenketajoči blagoslov.

z Lepa Moltkejeva šala, katerej so se intimni krogi zelo smejali, še morda ni prišla v širjo javnost. V gostoljubni Moltkejevi hiši je bila šega, da so se ljudje po pojedini zabavali z igro, kadenjem in pripovedovanjem raznih reči, pri čemur je bil Moltke navadno zelo tih. Nekoč so pričeli govoriti tudi o razvoju in različnosti plemen, pri čemur se je nekdo zavzel tudi za to, da poteče človek od živali. Nekateri so govorili za to, nekateri proti, Moltke pa, ki ni ves čas nič govoril, je mogočno vlekel dim iz svoje pipe. Konečno so ga vprašali, katera razlika se mu zdi med človekom in živaljo najbolj markantna, na kar je stari maršal odgovoril: „Nobena zver ne kadi."

z „Slovensko društvo" na Reki, katerega pravila so že potrjena, se ustanovi 20. t. m.

z Avskultanti v Bosni. Skupno ministerstvo za Bosno in Hercegovino je izdalo naredbo, da odslej dobivajo vsi avskultanti, ki so položili sodni izpit, letni adjutant v znesku 2400 kron. Avskultanti v Bosni so torej v celi monarhiji najboljše plačani.

z Votivna cerkev na Dunaju razpada? Dunajska „Zeit" poroča, da se je pri preiskavi votivne cerkve pokazalo toliko poškodb vsled razpadljivosti cerkve, da bode potrebna reparatura cele stavbe, kar bo zahtevalo ogromnega dela.

z Čehi in poštna hranilnica. Praški mestni svet je v svoji večerajšnji seji sklenil, da mestne hranilnice ne smejo več sprejemati nemških kontozvlečkov poštne hranilnice.

z Pretep med nemškimi dljaki. V Inomostu so imeli pred par dnevi prizor, kakor se ga ne vidi pogosto. V neki restavraciji je bilo zbranih kakih 80 nemškonacionalnih in 150 nemškoklerikalnih študentov in obdelovali so se s stoli, pivskimi vrčki in kar je še kateremu v roke prišlo. Da je bilo vse polno krvavih glav, je umevno. Več „liberalnih" dijakov je lahko, 2 pa težko ranjena. Policija je z golimi sabljami komaj napravila red. Pravi vzori za ptujske in celjske nemškutarje!

z Češki kapital na jugu. Češki listi z zadovoljstvom beležijo dejstvo, da je izvedenje električne železnice Dabrovnik-Gruž izročeno češki firmi Fr. Križika. Za delo se je potegovala tudi nemška firma A. G. Union. „Čas" izvaja, da je to prvi početek udejstvovanja češkega kapitala, češke industrije na jugu, ki ga smatrajo Nemci za svojo domeno.

z 944.862 K 73 v je bilo do 9. t. m. nabranih za češko osredno šolsko matico. Kmalu bo milijon!

a Obsojeni policaji. V Splitu v Dalmaciji so nekateri policaji naravnost barbarsko postopali proti ljudem, jih v ječah pretepavali itd. Sodišče je vsled tožbe od strani nekaterih poškodovancev obsodilo policiste Kudriča na lmesec, Pletikosića, Ruščića in Kanoeta vsakega na 25 dni zaporu. Drž. pravdnik je vložil še proti dvema policistoma tožbo zaradi telesne poškodbe in krivega pričanja. Lepa „očesa postave"!

u Požar v luki. Prosta luka v Napolju je v plamenih. Več hiš je že zgorelo. Požar se vsled močnega vetra naglo širi.

u Morilec Boček. Ničnostna pritožba k smrti obsojenega morilca Bočka v Pragi je odklonjena in Boček ni priporočen cesarjevi milosti. Zato se njegovo usmrčenje pričakuje v prihodnjih dneh. Sočni zdravniki pa so vložili zaradi skrajne jetičnosti obsojenca milostno prošnjo na cesarja.

Somišljeniki, Slovenci! Jutri vsi na shode! Dajte dostojen odgovor nemški večini v deželnem zboru!

Govoril je torej nos in solze so mu odgovarjale.

Nos. Ve solze, zakaj me dražite in vznemirjate? Kedaj sem Vam še bil na potu? Ali vam ni dovolj, da vas povsod častijo in vas smatrajo dokazom odkritosrčnih efektov? Da igrate ulogo hinavskega posredovalca med dobrim in zlim! Da zavzimate v naši literaturi odlično mesto! Ni vam dovolj vse poniževanje in sramčenje moje priznane solidnosti in realnosti, — ne, ni vam dovolj vse to, ampak uničiti me hočete in me spraviti v hladni grob, kakor toliko mojih znancev in prijateljev! — Ali mera je polna — quos ego! —

Solze. Me smo hčeri bolečin . . . Grobovi tulijo . . .

Nos. Naj tulijo! Jaz se jim zmirom rad izognem in ko bi vsi delali tako, bi že utihnili in nehali tuliti! Pa kaj se je zopet zgodilo hudega, da ste tako vroče in svitle?

Solze. Umira romantika . . . Zmirom redkeje še se oglašata gitara ob bojnih luninih nočeh . . . Ljudje so če dalje vsakdanjejši in dolgočasnejši . . . Filistri in rodoljubi . . . Zdi se nam, da se zemlja ne suče več okoli svoje osi, temveč okoli velikega želodca, kakor je rekel Hrvat Kovačić. Vse slad-

ko, vse lepo, vse veliko izginja, v družbi, v politiki in v umetnosti. Kaj bo, kaj bo! . . . Oj . . . O . . .

Nos. Ker vidite vse napačno! Lepota je večna in sama ena, le ve je ne vidite. V tem sem jaz bistrejši opazovalec in moj iztančan voh ne samo da dobro njuha, marveč tudi dobro vidi in dobro čuje. V cestnem blatu jo vidim istotako, kakor v večerni zarji, pri pogledu na umazano tovarno z vitkim dolgim dimnikom, okoli katere se plazijo izsesani bedni delavci, istotako, kakor v najlepših pejzažih bujnih impresionistov ali pa v Rafaelovih madonah. Lepota je najvišje božanstvo in kdor jo vidi najbližje, kdor jo čuti v svojem srcu najmočnejše, ta je umetnik!

Solze. Lepota . . . Kako hrepeni srce po tebi . . . Ti plameneči odsev Jupitrovega obličja, ti presunljivi žarek iz oči divne Venere . . . O . . .

Nos. Čemu ta patos? Take tirade! Kakor v slovenskih modernih pesnikih: Odvrzi jim nališpane pridevnike in njih okostje se razpade v prah, kakor se zgodilo menihu, ki ga je očarala rajska ptica. Še kosti nimajo in, če jih imajo, niso bele! Vse ciprese in platane ne morejo, nadomesti figovega peresa, ki bi žnjim zakrili svojo

goloto. A kritiki sedejo in napišejo krilato besedo: Simbolizem! Kaj čemo, to je simbolizem, ne moremo drugače. Bog se nas usmili!

Solze. To je zafrkavanje (oj, kako sočna beseda!), preljubi moj nos! Sicer pa, zakaj si zastranil? Govoril si o lepoti, o umetnosti, ali ne?

Nos. Da o umetnosti, o književnosti, paglavke moje drobne! Koliko bi imel o tem povedati, a rečem samo to: Književnost je začetek in konec vse umetnosti! Dočim slikar slika, kipar kleše, glazbenik komponira, arhitekt gradi, mora pravi književnik slikati, klesati, graditi in dati svojim proizvodom harmonijo ritma in takta. Njegov duh mora obsegati življenje celega naroda, iz katerega je izšel, mora pronikniti v dušo svojega naroda, zakaj prava poezija, velika književnost se rodi samo iz narodnega življenja, kakor je učil Herder mladega Goetaja. V dokaz temu mi lahko služi biblija, Cervantes, Gogolj, Čičikov, Hamsunove Misterije.

Solze. Kakor da bi v nas Slovencih ne bilo vsega tega na izbiro! Mar nimamo Vodnika, Prešerna, Jurčiča, Stritarja in cele plejade mladih, nadebudnih, posvečenih „cankarjancev"?

Konec prihodnjik.

Štajerske novice.

v Štajerčijanci sklicujejo na nedeljo 20. februarja dva „kmečka“ shoda, in sicer enega v ptujskem kazinu in enega pri Skorčiču v Ormožu. Dobro bi bilo, ako bi slovenski kmetje res šli na ta shoda in nemškonskacionalni gospodi povedali svoje mnenje. Isto klike, katero sovraži in zaničuje nemški kmet in delavec, bi naj branil slovenski! Posebno kriči „Štajerc“, da hočejo „prvaki“ združiti Sp. Štajersko z „bankerотно“ Kranjsko. Istina je pa, da stoji Kranjska kar se tiče deželne gospodarstva, stokrat na boljšem ko Štajerska. Tam ravno niso gospodarili nemški nacionalci! Sicer pa bodo pokazali jutrišnji shodi, kako sodi naše ljudstvo o Gradcu in nemških nacionalcih!

v „Ljudstvo v lakoti umira“ kriče sedaj štajerčijanci. No, če bi imeli že lakoto, bi je ne odpravile tiste krone podpore, ki bi jih morda naše ljudstvo od dežele dobilo — seveda, če bi bili Nemci dobre volje. Pa če že čutijo Nemci toliko ljubezni do našega „gladujočega“ ljudstva, pa naj dajo kaj nemški bogataši v Ptuj, Ormož, Maribor, Celju in tako naprej. Saj so si svoj denar itak nabrali le od Slovencev!

z Slovenski uradniki Južne železnice. V nedeljo 20. svečana ob 4. uri popoldne se snidemo na Zidanem mostu pri Juvanciču, da se posvetujemo, kaj nam je z ozirom na sedanji položaj storiti. Ker se ima natančno začrtati taktika za bodočnost, upamo, da se bode vsi, ki vam je mogoče priti, udeležili tega važnega zborovanja. Ako kdo pomotoma ne dobi osebnega vabila, naj vseeno pride ter naj vsaka postaja pošlje vsaj enega zastopnika. Čaka nas veliko organizatorično delo, ki ga je mogoče le tedaj uspešno začeti, ako so vsi natančno poučeni, zakaj da se gre! Tedaj vsi na dan!

a Ciril - Metodarija. Pribili smo že, da je „Slovenec“ kar iz trte zvil prepričanje glede Ciril-Methodove družbe z očitnim namenom družbo diskreditirati in oškodovati. Ako bi bili hudobni, bi se lahko zelo razpisali o kakih tajnih podporah od kranjske šparkske, „Südmarke“ in kar je še enakih Slovincem prijaznih organizacij. Človek nehote pride na to misel, kajti „Slovenec“ piše sedaj o družbi popolnoma tako kakor „Štajerc“. In sorodne duše se vedno najdejo! Včeraj polemizira „Slovenec“ proti tržaški „Edinosti“ glede Ciril-Methodarije. Pravi, da nima ničesar proti družbinim šolam pač pa proti podružništvu. Radovedni smo, kako hočemo potem družbine šole vzdrževati, ako ne bode podružnic? Ali pa je hotel „Slovenec“ same reči, da podružnic C. M. D. ne sme biti na deželi?

Torej naše maloštevilno meščanstvo in inteligenca naj sama vzdržuje družbene šole za to, da jo psujejo in obrekujejo duhovniki, da je nemškutarska? Kmetje bi pa naj dajali i vbodoče le za maše, duhovnike, cerkve in klerikalne volilne sklade; da bi se jih pritegnilo k splošni narodni obrambi, tega klerikalci, zvesti zapovedim iz Rima in Dunaja, ne pripuščajo. Ne gre se tukaj sedaj za razburjanje, ne za psovanje klerikalcev, ki delajo samo tako, kakor jim zapovedujejo njihova načela; gre se za to, da naše razumništvo vseh stanov ljudstvu odpre oči in ga podučiti, da sta klerikalizem in nemštvo njegova najhujša nasprotnika. Zahtevati od naših klerikalcev, da bi se čutili Slovence in da bi čuvali naše narodne organizacije, ako niso klerikalne in ne služijo edino namenom Cerkve in njih zaščitnikov, je prazno in breplodno početje.

a Stjepana Radića, ki se je za 10.000 K prodal klerikalcem, je še pred kratkim pohvalil „Slovenec“. Znano je, da se je sklenil svoj čas med njim in dr. Šušteršičem pakt, glasom katerega bi Radić v svojem listu „Dom“ ne smel več napadati niti duhovščine sploh niti posameznih duhovnikov v svojem listu „Dom“. V zadnji številki tega lista pa čitamo to le ljubeznivost: „Štiti, popo, odniela te Sava, — ta vidi se, da si luda glava! — Primiri se, pope kapelane, — dok ti seljak na jezik ne stane. — Čuvaj halju, što ti kruha dala, — pazi, pope, jerbo nije šala: — Da ti nema te crne haljine, — ti bi, pope, pasao purice.“ — Upamo, da da škof Bonaventur Radićev poeziji svoj „že, en“!

u Zmagali so „naši.“ „Str.“ poroča o obč. volitvah v Leiterspergu poleg Maribora, da so Slovenci podpirali nemško opozicijo proti Senekoviču in njegovi stranki. Ta opozicija je zmagala

v 2. in 3. razredu. List imenuje izvoljenje, vse-skozi nemške odbornike „naše“ in se veseli, da so zleteli iz odbora najhujši narodni in verski nasprotniki.

v Celjske Slovence opozarjamo, da se protestni shod proti nemškim nasilstvom v štaj. dež. zboru ne vrši v mali dvorani Narodnega doma kakor se je najprej nameravalo, temveč v gostilniških prostorih. Častna in narodna dolžnost vseh celjskih Slovencev je, da se shoda sigurno udeležijo. Govori dež. posl. dr. Kukovec.

a Uspeh rekurza slovenskih trgovcev v Celju. Trgovski gremij je v svoji seji decembra meseca l. l. sklenil prepovedati izdajo reklamnih koledarjev, bodisi brez firme ali s firmo, ker smatra podarjanje koledarjev kot nepošteno sredstvo za podkupovanje in pridobivanje strank. Zagrozil je za vsak slučaj 20 K kazni. Proti temu nepostavnemu sklepu s katerim je hotel gremij zabraniti vsako reklamo, je vložilo slovensko trgovstvo v Celju priziv, vsled katerega se je dne 10. t. m. vršil izvanredni občni zbor. Na njem je zastopnik obrtne oblasti Ambrožič poučil gremij, da nima pravice prepovedati koledarjev. Železninar Rakusch je predlagal, da se sklep gremija razveljavi; za to sta tudi govorila Nemec Fiedler in Slovenec Stermecki. Skoraj enoglasno se je na to ugodilo prizivu slov. trgovcev, ki se do sedaj gremijalnih sej niso udeleževali, ker se jih kot manjšina ne upošteva. Proti izdajanju koledarjev je bil Lakič.

Cenj. gg. trgovce in obrtnike na deželi uljudno opozarjamo, naj se ne prenačiljo pri nakupu reklamnih koledarjev za l. 1911 ter se ne dajo pregovoriti mnogoštevilnim agentom, katerih zdaj mrgli po vseh krajih. Zahtevajte preje vzorce ali pa se oglasite sami v Zvezni trgovini v Celju, kjer je veliko število krasnih in cenih vzorcev na razpolago, ter je na Spodnjem Štajerskem edino podjetje te vrste.

a Za „Sokolski dom“ v Celju je darovala gospa Valerija Cvenkel-ova kot skupiček za prodane cvetice na maškaradi K 51'20; na sokolskem plesu je pa nabrala v isti namen gospa dr. Kalanova K 32'—. Obema srčna hvala!

a Klub slov. napr. akademikov v Celju naznanja onim prosilcem za staro časopisje, katerih prošnji se ni moglo ustreči, ker se je isto že podrugod razprodalo. Odbor.

a Vladnim svetnikom je ob priliki umirovljenja imenovan ravnatelj ptujske gimnazije Andrej Gub. Menda za svojo „učeno“ zgodovino mesta Celje.

a Umrl je v Velenju nemškutarski kovač Švarc, star 62 let. Bil je član tamošnjih nemških društev.

a V Šoštanju je 10. t. m. umrla gospa Olga Woschnagg, ovdovela Jandl, žena najstarejšega šefa usnjarske tovarne Franca Woschnagga.

a Iz Šmartna pri Slovenjgradcu. Dne 8. svečana t. l. je umrl v Šmartnem pri Slovenjgradcu po dolgi mučni bolezni vrli mladenič Franc Kalinšek, mizarski mojster, star 28 tet. Rajni je bil odločni in zvest pristaš „Narodne stranke“. Bodi mu zemljica lahka!

a Poročil se je v št. Lovrencu pri Knittelfeldu g. Viljem Omerzu, železn. asistent v Beljaku, z gđno Konstantino Prevedel, hčerko lesnega trgovca Nikola Prevedla.

a Poročil se je 7. t. m. v Hočah Fr. Rečnik, veleposestnika sin, z gđno Ano Černe, hčerko gostilničarja v Razvanji.

a Za Roseggerjevo ustanovo so darovali graški odvetaiki 6000 K.

a Kradež. Krčmarju Rasteigerju v Slov. Bistrici je ukradla 29 letna dekla Polanec, doma od Sv. Duha pri Ločah, 2 tisoč kron in jo je potem s svojim ljubčkom odkurila. V Brežicah pa se je v neki trgovini pri menjavanju denarja tako sumljivo obnašala, da so jo zaprli.

v Sin — uzmovlč. V Stražgonjcih je ukradel neki Štefan Medved svojemu očetu 1000 kron. Z denarjem se je na to odpeljal v Maribor, kjer je z nekim tovarišem tako dolgo dobro živel, dokler ga ni zasačila roka pravice.

a Iz Ptujja. Plesni venček, katerega sta dne 2. svečana t. l. priredila „Narodna čitalnica“ in „Ptujski Sokol“, se je prav dobro obnesel. Obisk iz okolice je vsled slabega vremena nekoliko trpel, vendar smo imeli priliko v svoji sredini pozdraviti dokaj okoličank in okoličanov. Prireditel sama je bila načrta animirana. V okusno okrašeni dvorani se je neprenehoma plesalo. Pohvalno moramo omeniti, da so bili plesalci tokrat nestrudljivi. Le prehitro nam je potekel čas, in težko

smo se ločili. Vsak je bil ozadovoljen, najše je napravil tako dolgo in slabo pot. Četvorke je vodil znani mojster dr. F. Lašič. Sokoli so se večinoma udeležili plesa v kroju, kar je zelo ugajalo.

z V šmarskem okraju uraduje razun 3 vseh 15 občin v nemškem jeziku. Tako poroča „Sloga“. Okraj je pa tudi silno klerikalen.

a Iz Ptujja. O priliki plesnega venčka v „Narodnem domu“ je tuk. policijski stražmojster Zentrich zopet vso svojo pozornost obrnil na „Narodni dom“. Vedno je kje prežal, če bi le kak Slovenec glasneje tovariša pozdravil, da bi ga nahrulil in le pri najmanjšem ugovoru zaprl. Voznik Golobove obitelji od Vurberga je le toliko vstopil v vežo „Narodnega doma“, da je prosil gostilničarja, da Golobovim sporoči, da je voz za odhod pripravljen. In že ga je Zentrich popisal, da so bili konji brez nadzorstva. Takrat seveda Zentricha nikjer ni bilo, ko so prišli ob kakih pol 4 zjutraj nemčurski izzivači — med njimi c. kr. sodnik dr. Wressnigg — mirno odhajajočih Slovencev izzivat. Nemcem in nemčurjem je seveda vse dovoljeno in posebno nepristranskim sodnikom.

z V Ljutomer pride za okrajnega sodnika dr. Friderik Fehleisen iz Velikovca.

a Veselje in žalost. Pri krčmarju Iv. Glaserju v Zg. Hočah je bila na pustno nedeljo plesna zabava. Viničarski sin Črepinko je imel „piko“ na nekega fanta, ki mu je hodil v „zelje“, in ga je na stopnicah pričakoval. Kar pride kmečki fant Fr. Glaser po stopnicah, in Črepinko mu zasadi nož v lice in spodnjo čeljust. Glaserja so težko ranjenega prepeljali v bolnišnico v Maribor, Črepinka pa zaprli. Fatalno je pri stvari to, da Glaser ni bil oni, ki mu je Črepinko hotel dati „spomin“.

z Slovensko gledališče v Mariboru. Krasna narodna igra s petjem v petih dejanjih „Revček Andrejček“ se uprizori 20. t. m. Uloge imajo tokrat v rokah naši najboljši diletanti, tako da bodo tudi pevske točke prav povoljne. Že to in pa igra sama, ki je stara in priljubljena znanka gledališč, kaže, da bo občinstvo zadovoljno. Bil bi res naravnost greh, ako bi kateri Slovenec izpustil to predstavo.

z Tudi nemška kultura. „Straža“ poroča, da so neki graški pobalini metali kamenje v okna tistih sob v hotelu „pri zlatem levu“ v Gradcu, kjer so stanovali klerikalni deželnozborni poslanci. Tudi so hoteli doseči od gostilničarja, da bi poslance deložiral, česar pa ni hotel storiti.

z Goljuflvi berači. Nekateri lakomneži in žganjari iz polenske župnije, ki niti niso bili po toči poškodovani, so beračili po bližnjih farah zrnje, zabelo in druge stvari. Priberačeno zrnje in zabel so pa potem v Ptuj, na Dornovi in Polensaku prodali. To so najbrž tisti gladajoči kmetje, na katere se sklicuje „Štajerc“.

v Drobne novice. V Spubljih pri Ptujju so pretepli našemarjeni kmečki fantje nekega posestnika in njegovega sina iz Strelcev, ko sta se peljala iz Ptujja domov. — Zginil je pri Sv. Marjeti na Dr. polju mladi kovač Fr. Ojnik. Fant ga je rad pil in je morda kje zmrznil. — Poročenih je bilo letos v Celju tekom predpusta 42 parov. — V Cirkovcih in Šikolah na Dr. polju bodo imeli v kratkem obč. volitve. — Poštni nabiralnik so dobili pri Sv. Venčesu poleg Slov. Bistrice. — Pasji kontumac se je razglasil v vseh občinah rogaškega in šmarskega okraja, nadalje še v Poljčanah, Peklu, Brezju, Luščki vasi in v enem delu občine Stanovsko.

v Nemškega uradnika za svoje upravnistvo išče „slovenski“ list „Štajerc“. Za slovenskega uradnika seve „Südmark“ nima denarja.

Druge slovenske dežele.

v V seji tržaškega mestnega sveta dne 15. tm. pride v razpravo predlog o ustanovitvi novega upravnega oddelka za socialno politiko občine.

v Turški konzul v Trstu, ki je bil šele pred par meseci imenovan, Mavrogeni-bej, je odstopil iz zdravstvenih ozirov. Začasno oskrbuje posle konzula podkonzul Naflyan-efendi.

v Zveza slovenskih županov na Koroškem se je 10. tm. osnovala. Na ustanovnem občnem zboru je bilo 14 županov in 30 obč. odbornikov, ki so zastopali 21 občin. Za načelnika je izvoljen vrli narodni župan občine Blato gospod Pavel Miklavič.

Dobra poceni zdrava

mora biti resnična kava za družino. To je pa Kathreiner Kneippova sladna kava, toda le tedaj, kadar je gospodinja previdna in pri nakupu izrečno povdarja ime Kathreiner in vzame le izvirne zavitke s tem imenom in s sliko župnika Kneippe kot varstveno znamko.

v V Brežah na Koroškem je umrla v starosti 80 let gđ. Mar. pl. Schreiner, sestra člana gosposke zbornice dr. Morica vit. pl. Schreinerja.

v Iz sodne službe. V deželno komisijo za agrarne operacije v Celovcu sta imenovana za člana dozdajna namestnika dež. nadsod. svet. Lud. Prettner in dež. sod. svet. Iv. Stepischnegg, za namestnika pa Hans baron Falke pl. Lilienstein in Jož. Sprüngler.

v Društvo „Abstinenc“ v Ljubljani je imelo pretečeni petek občni zbor. Iz poročila doznavamo, da ima društvo krog 800 popolnih in na tisoče abstinentov od žganja. Natančno tozadevno statistiko namerava društvo sestaviti letos o Kresu.

V Pulju je začel izhajati nemški list „Brion“. Izhajal bo od 1. febr. do 1. oktobra.

v Ponesrečil se je pomožni delavec Juri Pingitz pri zgradbi novega gledališča v Celovcu. Po neprevidnosti je padel v 6 m globok prospektni prostor pod odrom in ostal na mestu mrtev.

v Posedstva Južne železnice v Opatiji so torej dobili Madžari v roke. Dne 10. tm. so jih kupili za krog 10 milj. kron. Južna železnica svoje imovine v Opatiji ni hotela prodati občini, dasi je ravnotoliko ponujala ko Madžari.

v Radi stajke v Ajdovščini. Kakor znano, je lani uprizorila NDO stavko v ajdovski predilnici. Zaradi demonstracij ob tej priliki je bilo 24 delavcev obtoženih. 22 jih je bilo pri včerajšnji obravnavi pri okrož. sodišču v Gorici oproščenih, 2 pa obsojena na 14 dni zavora oziroma 1 mesec težke ječe.

v Resnici na ljubo. Nemški časopisi so svoj čas z velikim zadovoljstvom poročali, da je za Walcherjev predlog v koroškem dež. zboru za nemški upravni jezik pri dež. kult. svetu glasoval tudi slovenski klerikalni poslanec Ellersdorfer. Celovski „Mir“ zadevo pojasnjuje v tem smislu, da je Ellersdorfer pri glasovanju o tem predlogu pač res že napol vstal, ker ni prav vedel, zakaj se je šlo, da se je pa takoj vzedel, ko je pomoto zapazil.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Preosnova ministerstva.

z Praga, 12. febr. „Venkov“ pravi z ozirom na vesti o preosnovi ministerstva, da češki agrarci najodločnejše protestirajo proti takozvani „mali“ preosnovi ministerstva. Noben češki uradnik ne bode hotel vstopiti v ministerstvo pod takimi pogoji. Slovanske stranke so pač storile tako uslugo državi in parlamentu, da lahko zahtevajo temeljito spremembo sistema.

Avstrijsko-srbska trgovinska pogodba.

z Petrograd, 12. febr. „Novoje Vremja“ priobčuje pogovor enega urednikov z državnim poslancem dr. Kramářem v zadevi avstrijskosrbske trgovinske pogodbe. Dr. Kramář je dejal, da kolikor on ve, se sedaj vršijo med Dunajem in Belgradom tozadevna pogajanja. Obe državi ste navezani na to, da se konečno sporazumeta, kajti škoduje gotovo obema, ako se med seboj gospodarsko bojujeta.

Rusija in Avstrija.

z Berlin, 12. febr. „Tagebl.“ poroča iz Carigrada, da se turški politiki zelo zanimajo za zблиžanje obeh velevlasti. List pravi nadalje, da se ne gre za kako posebno pogodbo med obema državama temveč za to, da se Avstro-Ogrska prikloni že obstoječemu dogovoru, katerega so sklenile Rusija, Anglija, Francija in Italija glede balkanskih zadev.

a Rim, 12. febr. „Messagero“ pravi, da bode sporazum med Avstrijo in Rusijo novo poročstvo za svetovni mir. Italija posebej pozdravlja ta sporazum, ki bode v smislu dogovora v Racconigiju vplival na stabilnost razmer na balkanskem polotoku. Enako piše „Stampa“ in drugi listi.

Posojilo kraljevine Češke

a Praga, 12. febr. Deželni odbor odločno zanika, da bi iskal kako posojilo za pokritje nujnih deželnih izdatkov. Takega načrta sedaj sploh ni.

Nesreča porobroda „General Chancy“.

Nad 100 ljudi utonilo.

a Berlin, 12. febr. Med 1. in 2. zj. se je v četrtek v prelivu med Mallorko in Minorko potopil parnik „General Chancy“.

v Pariz, 12. febr. Število žrtev pri nesreči parobroda „Chancy“ cenijo na 164. Nekaj poročil pravi, da sta se rešila le dva mornarja, potniki pa da so vsi utonili. Jeden od rešenih mornarjev pripoveduje, da se je parnik navzlic strašnemu viharju dobro držal svojega kurza. Parnik je trčil v neko skalo in dobil takoj več metrov široko luknjo, skozi katero je vdrla voda z neznansko silo takoj v notranjost. Parnik se je za nekaj minut potopil.

v Bruselj, 12. febr. Na parniku je bilo 87 potnikov in 47 mornarjev, skoraj torej 134 mož. Parnik je imel 2.920 ton in je vozil iz Marselja v Alžir. Nekateri pripovedujejo, da je bilo na ladiji celo 200 oseb.

v Pariz, 12. febr. Vest o potopljeni ladiji je vzbudila tu velikansko paniko, ker je mnogo rodbin pričakovalo svoje znanke in prijatelje. Vzroka parnikove nesreče se še ni dognalo. Kapitani vseh došlih ladij pripovedujejo, da so divjali te dni po Sredozemskem morju taki viharji kakor že 40 let ne.

Obrambni vestnik.

a „Ciril-Metodarija“! Narodnjaki, ki premorete nekaj več v svojem žepu, odgovorite na „Slovenec“ bojni članek s tem, da se nemudoma vpišete med brambovce C. M. D., če še doslej niste v njih krogu, vi pa, ki ste že, a zmorete še več, podvojite, potrojite svoje že darovane svote. Ne prepričajte „Slovenca“ po naprednem časopisju, ampak delo za družbo bodi naš odgovor! Ob 25-letnem jubileju ne bomo mogli lepše dati odgovora klerikalni perfidnosti, kakor če bomo že čez dva, tri mesece lahko pisali: Obrambni sklad C. M. D. je dosegel 1000 X 200 = 200.000 K. V to delujmo vsi!

a „Edlnost“ priobčuje iz ženskih krogov dopis, ki izraža ogorčenje nad efijaltskim „Slovencem“ člankom „Ciril-Metodarija“ ter obljublja, da se bo v odgovor temu izlivu skrajnega barbarizma tržaška okolica v najkrajšem prepregla s podružnicami C. M. D. Prav tako! Naj bi tudi drugod bil odgovor takšen!

a Družbi sv. Cirila in Metoda sta darovala kot odgovor na nesramni napad v „Slovenca“ pod „Ciril-Metodarija“ za obrambni sklad gospa Pavla Seidl, c. kr. prof. soproga v Gorici, 200 K in „Neimenovani“ rodoljub papirno rento 200 K.

Po svetu.

v Odstavljen škof. Sveta sinoda v Atenah je škofa v Larisi Ambrozija obsodila na izgubo škofovske časti zaradi puntarskega govora, ki ga je imel pred nekaj meseci.

v Škof v šolski klopi. Pred nekimi tedni se je moral v Milanu neki škof vvesti v šolsko klop, da dokaže, jeli zmožen pisanja ali ne. Kako je to mogoče? bode vprašal kdo. Zadeva je povsem enostavna, v Italiji mora namreč vsakdo dokazati, da zna pisati in brati, ker drugače ga ne vpišejo v volilni imenik. Tega mu pa ni treba storiti, ako lahko predloži odpustno pričevalo iz ljudske šole. Ker je pa škof Pavlo Vicano bil spričevalo izgubil, je predložil svoja škofovska izkazila, a uradniki so se držali postave in mu niso odpustili izpita. Škof se je torej moral vvesti in dokazati pred veliko množico zijal, da ni analfabet: Pisal je nekaj minut diktat, potem pa je moral čitati narekovane stavke. Sedaj sme s ponosom reči, da je — volilec.

d Za blaznega so spoznali sodni zdravniki 24 letnega dninarja Jožefa Srba v Pragi, ki je 30. nov. l. l. umoril trafikantko Bartak. Oddali so ga v blaznico.

a Kopališče zgorelo. Kopališče Vetriolo pri Levico na Tirolskem je popolnoma zgorelo. Škode je 350.000 K in je z zavarovalnino pokrita.

d Nuna — poglavarica vlomilcev. Dolgo so iskali hudodelce, ki so svoj čas vlomili v cerkev v Czenstochanu in jo oropali raznih dragocenosti. Sedaj so jih izvohali in zaprli v osehah — jedne nune in njenega pomagača. Nuna Verbova je navidezno jako sveto živela, v resnici pa je bila na čelu tatinske bande, ki je kradla po samostanih. V njenem stanovanju so našli večji del v Czenstochanu ukradenih dragocenosti.

Narodni gospodar.

u Kmetijske zadruge v Nemčiji. Glasom statistike drž. zveze kmetijskih zadrug je bilo 1. jan. 1910 v Nemčiji 15.271 posojilnic in hranilnic, 2217 nakupovalnih in prodajalnih, 3133 mlekarских zadrug, 173 zadrug za vnovčenje mleka in 2568 drugih zadrug, skupaj torej 23.362 kmetijskih, zadružnemu zakonu povrženih zadrug.

u Zadrugištvo na poljedelski visoki šoli na Dunaju. Dr. Karl Hoffmeister je imenovan rednim profesorjem zadrugištva na dunajski poljedelski visoki šoli. K dozdajnim štirim letnikom na šoli se ima pripojiti peti letnik, ki bo posvečen samo zadrugištvu.

Tržne cene.

11. februarja.

Dunaj: Višja poročila iz Novega Jorka niso zadržala koozuma iz rezerve; došlo je le do malega prometa. Tendenca je bila za pšenico in rž mirna, za ječmen medla, za oves slaba; koruza se je držala.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 158 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v. mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 22.353 komadov. Prignano 103 komadi, odgnano 222. Ostalo torej 22.234 komadov. Tendenca trdna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'04 pšenica za maj K 13'74, pšenica za oktober K 11'72, rž za april 9'44, rž za oktober K 8'72, oves za april 7'50, oves za oktober K —, koruza za maj 6'62, ogrščica za avgust 13'90. Pšenice se zmerno poonja in kupuje. Tendenca se je držala, promet neznamen, pšenica v efektivu in ostalo nespremenjeno. Termini na Ameriko trdni, pozneje so se držali. Vreme oblačno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36³/₄ do K 37¹/₂, za kasneje K 36⁷/₈ do K 37⁵/₈. Tendenca: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'95, nova kampanja kron 25'65. — Tendenca mirna. Vreme: oblačno in mrzlo.

Budimpešta: mast svinjska K 180'— namizna slanina 158'—.

Čez

FLORIAN

ga ni!

Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!
Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost	liter K 2'40.
Kabinetna kakovost	" " 4'80.
Naslov za naročila:	„Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano. 34

Odda se takoj vsled boleznih mala trgovina

z pohištvo vred po zelo ugodni ceni. — Kje, pove upravništvo „Nar. Dnevnika“.

109 3-1

Sprejemem takoj

dečka

v uk, ki je poštenih starišev in ima veselje do ključavničarske obrti. **Franc Furlan**, ključavničarki mojster v Vojniku pri Celju.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, iz boljše hiše, zmožen obeh deželnih jezikov se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga **Sigmund Braun, Celje.**

Vabilo na

IX. redni občni zbor

„Lastnega doma“

reg. kred. in stavb. zadr. z om. zav. v Gaberju pri Celju ki se bode vršil
v četrtek, dne 24. svečana 1910, ob 6. uri zvečer v zadr. prostori v Rotovski ulici št. 12.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računa za leto 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši zborovanje eno uro pozneje, pri katerem je sklepčno vsako število navzočih zadr. članov. (§ 60 zadr. pravil.)

Načelstvo.

Velika in lepo opremljena

SOBA

se odda s hrano vred; kje, pove upravništvo. 101 2-2

Učenec

priden in pošten se sprejme v trgovini mešanega blaga **Josip Vrečko, Bizeljsko.** 106 2-1

Sprejme se takoj ali pa v 6 tednih

trgovski pomočnik

manufakturst pri

J. Krašovicu v Žalcu

Štajersko.

108 3 1

Nekaj, česar še ni bilo in kar ne pride!

Tvornica mi je poverila po neki elementarni nezgodi za neposredno prodajo vso rešeno robo, namreč mnogo tisočev krasnih težkih **flanelnih odev** najnovejših vzorcev in barv, blago, ki je s svilo obrobljeno in ima samo neznatne, komaj vidne pege, katere je povzročila voda. Te odeje so pripravne pri vsakem gospodinjstvu za prekrivanje postelj in odevanje oseb, ker so zelo fine, tople in trdne, 180 cm dolge in 130 cm široke.

Proti povzetju stanejo 3 obrabljeni komadi 10 K, 4 neobrabljeni 11 K, 4 rumeni ali karirani (za gospodinjstvo) 12 K, 1 velekrasna žametnasta (za vozove) 13 K, prešite, z vato napolnjene, sijajno se svetlikajoče, krasne, blede modre ali pa bordeauxbarvne, 2 komada 12 K.

Cenjeni čitatelj tega oglasa naj se zaupno obrne na **R. Bekera**, hotelier, Solnice, Češko. 88 2-1

Učenca

za trgovino mešanega blaga na deželi se išče iz dobre hiše, kateri je dovršil najmanj 1 do 2 razreda meščanske šole. — Ponudbe na upravništvo „Narodnega Dnevnika“ pod šifro „F. P.“ 102 2-1

Proda se iz proste roke

žaga in mlin

s stalno vodo 60 konjskih moči, okoli obstoječe lepo **zemljišče**, 1/4 ure od kolodvora oddaljena **hiša z gospodarskimi poslopji za 36 tisoč kron.** — Polovica kupnine ostane vknjižena. Ponudbe je pošiljati na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 74 3-2

2 učenca

ki imata veselje do vrtnarstva sprejme takoj **Miha Kokošinek, vrtnar v Gaberju pri Celju št. 63.** 91 3-2

Naprodaj

je dobro idoča gos. ilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravništvo tega lista. 35 4-4

500 hl najboljšega haložkega vina

iz l. 1909 že 2 krat pretočenega, proda po K 30'—34'—loko žel. postaja **Posojilnica Sv. Barbare v Halozah.** 99 5-2

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v **Humpolcu na Češkem.**

Vzorec franko. 96

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Pošne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure *** dopoldne. ***

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vlože) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje.“

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in kristalnih kamnov itd.

Brušenje, polivanje in struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude-
lavanje napisov v iste.

66

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajemčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonijakove, kalijeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-6

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Najboljši češki nakupni vir.

10 K. najfinjši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka. z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-4

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Sumava, Češko.

Darujte za Nar. sklad!

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20— franko. Zahtevajte „Bomba“ tkanina, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—. 82 52-6

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: račune, pismen papir, zavitke, dopisnice, vabila, lepake, letake, okrožnice, opomine, vizitke, cenike, za urade vsakovrstne tabele in tiskovine, brošure, knjige, itd. — Moderno urejena **knjigovoznica.**

Zvezna tiskarna

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri 562 10-1

zaprtju

v drevesih, gotovem viru največ bolezn. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.

Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 2 K 45 v naprej, dobi še po vrhu zastoj zavitek z 8 škatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka škatlja in navodilo našo protokolirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“

Dunaj I., Plankengasse 6. Zaloga v Celju: Lekarna Rauscher.

Na 7 javnih razstavah odlikovan s I. darilom.

Samo pristno, ako je na podplatih vtisnjena znamka

Šent Peterburške
Galoshe
in čevlji za sneg.

Vsak

dan jih izdela

tovarna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: Mess-

torff, Behn & Co., Dunaj I. Prodaja

na drobno v vseh boljših trgovinah s

čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Zaročne in poročne prstane

vljudno
priporoča

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izbor **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,

lastnik parne žage na Lavi pri Celju

== prevzame vsakovrstna ==

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

— — v Ljubljani. — —

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriska, vipavska, zajamčeno pristna vina.

— — — — Sir, maslo, žito, moka, olje itd. — — — —

— — **Agro-Merkur preskrbi vsako blago.** — —

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

59-6 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. — — Ponujajte svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje

„Narodni dom“

== priporoča ==

Moderno jesensko in zimsko sukno. Najnovejše flanele in barhente. — Preproge, zavese, garniture in odeje

Neprekosljivo v ceni in kakovosti.

33 52-6

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Vošeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-2

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrotne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**. da se naloži denar za mladoletn^o oziroma za varovance izključno le v

43 52-5

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

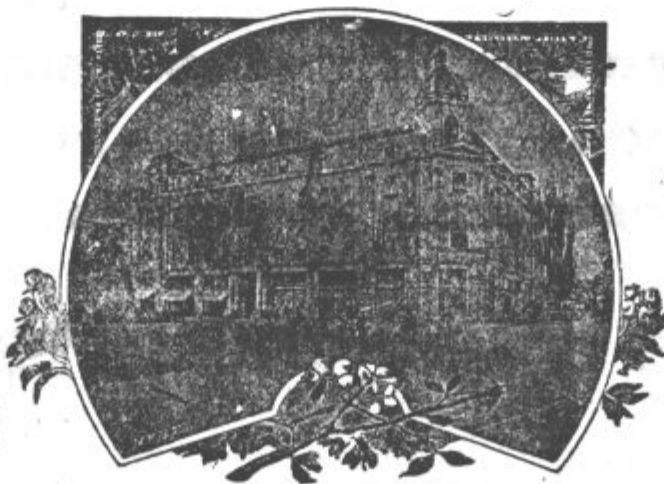
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov**.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6 %**, **5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

13 52-6